

Vergaderjaar 2024–2025

36 178

Voorstel van wet van de leden Paulusma, Becker, Westerveld, Van Nispen en Kostic tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten in verband met het strafbaar stellen van handelingen gericht op het veranderen of onderdrukken van de seksuele gerichtheid, genderidentiteit of genderexpressie (Wet strafbaarstelling conversiehandelingen)

Nr. 12

AMENDEMENT VAN HET LID WIJEN-NASS

Ontvangen 2 september 2025

De ondergetekende stelt het volgende amendement voor:

I

In artikel I, onderdeel B, wordt aan het voorgestelde artikel 285ba een lid toegevoegd, luidende:

6. In ieder geval is niet strafbaar de arts of zorgverlener die, aan een persoon die zijn genderidentiteit in twijfel trekt en die een medische transitie overweegt die tot een geslachtsverandering leidt, volgens de laatste stand van de wetenschap en praktijk in dat kader medische zorg verleent.

II

In artikel III, onderdeel A, wordt aan het voorgestelde artikel 297b een lid toegevoegd, luidende:

6. In ieder geval is niet strafbaar de arts of zorgverlener die, aan een persoon die zijn genderidentiteit in twijfel trekt en die een medische transitie overweegt die tot een geslachtsverandering leidt, volgens de laatste stand van de wetenschap en praktijk in dat kader medische zorg verleent.

Toelichting

Dit amendement beoogt te waarborgen dat zorgverleners de ruimte behouden om volgens de professionele standaarden van hun beroepsgroep zorg te verlenen, zonder vrees voor strafrechtelijke vervolging, wanneer zij adviseren volgens het beleid van «watchful waiting» of andere zorgvuldig onderbouwde benaderingen van genderdysforie.

Het beleid van «watchful waiting» is internationaal erkend, met name in landen als het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk, en wordt als een voorzichtige benadering beschouwd die niet direct medische ingrepen

zoals puberteitsremmers omvat. Het doel van dit beleid is om de mogelijkheid open te houden voor de genderidentiteit van het kind om zich op een natuurlijke manier te ontwikkelen, zonder dat de zorgverlener of ouders gedwongen worden om te besluiten tot een vroege sociale of medische transitie.

De indiener heeft zorgen over het feit dat de wet, zoals deze is voorgesteld, zou kunnen leiden tot een situatie waarin zorgverleners die in het belang van het kind handelen, zoals door het adviseren van ouders om de volledige sociale transitie bij jonge kinderen uit te stellen, mogelijk strafbaar worden gesteld.

De medische exceptie is op dit moment zeer smal geformuleerd, en geeft zelfs voor de wetenschappers die een wetenschapstoets¹ hebben uitgevoerd twijfel of het huidige beleid niet strafbaar zou worden. Het risico dat artsen die juist in belang handelen van hun kwetsbare, minderjarige patiënten strafbaar zouden zijn als zij bijvoorbeeld het geven van puberteitsremmers zouden uitstellen, is wat de indiener betreft onaanvaardbaar.

Het amendement geeft hierom duidelijk aan dat de uitzondering op de strafbaarstelling niet alleen van toepassing is op medische behandelingen, maar ook op andere vormen van zorg die binnen de grenzen van de wet en medische exceptie vallen en die in overeenstemming zijn met professionele standaarden. Dit maakt het mogelijk voor zorgverleners om het beleid van «watchful waiting» toe te passen zonder risico op juridische consequenties, wat in lijn is met de aanbeveling om de ruimte voor professionele zorgverleners te waarborgen².

Bovendien verwijst de indiener ook naar de Franse wetgeving³ en Britse ontwikkelingen, waarin expliciet ruimte wordt gegeven voor voorzichtigheid en het stellen van vragen over de genderidentiteit van jonge mensen zonder dat dit wordt opgevat als strafbaar gedrag. Het amendement beoogt een soortgelijke uitzondering voor Nederland, zodat zorgverleners niet geconfronteerd worden met juridische onzekerheid in hun behandelmethoden.

Wijen-Nass

¹ 2024D06941 – Wetenschapstoets initiatiefwetsvoorstel strafbaarstelling conversiehandelingen (36 178).pdf.

² Aanbeveling 8 -> 2024D06941 – Wetenschapstoets initiatiefwetsvoorstel strafbaarstelling conversiehandelingen (36 178).pdf.

³ *Het in het eerste lid bedoelde strafbare feit is niet aanwezig wanneer de herhaalde opmerkingen slechts uitnodigen tot voorzichtigheid en overweging, met name gelet op zijn of haar jonge leeftijd, van de persoon die zijn of haar genderidentiteit in twijfel trekt en die een medische transitie overweegt die tot een geslachtsverandering leidt; Artikel 225-4-13 – Wetboek van Strafrecht – Légifrance.*